

Записки зі страти

КУПИТИ

Енсела Пакера, серійного вбивцю, стратять за дванадцять годин. Капелан порадив йому прийняти те, що неможливо змінити. Але зворотний відлік — найскладніша частина покарання, хай навіть заслуженого. Яким було життя Енсела? Чи є йому за ким шкодувати?

Історію чоловіка розкажуть три жінки. Лаванда, яка не знала, що материнство може бути таким жорстоким і що її син виросте монстром. Детективка Шеффі, яка поклала всі свої сили на боротьбу за справедливість. Сестра-близнючка в жалобі. Йдеться не про злочинця, образ якого намагається романтизувати суспільство, а про отруйну систему правосуддя, нищівну доброту, складність людського життя. Та про сильних жінок, що здатні на більше.

12 годин

Ви — візерунок на подушечці пальця.

Ви розплющуєте очі в останній день свого життя й бачите власний великий палець. У жовтавому в'язничному світлі борозенки на подушечці вашого великого пальця схожі на висохле річище — наче пісок, на якому вода вимила химерні кучеряві візерунки.

Ось вони тут, аж ось їх нема.

Задовгий ніготь. Ви пригадуєте ті старі дитячі легенди — мовляв, коли ви помираєте, ваші нігті продовжують рости, аж поки закручуються довкола кісток.

Ув'язнений, назвіть своє ім'я та номер.

Енсел Пакер, гукаєте ви. Номер 999631.

Ви повертаєтеся на своєму ліжку. Стеля з'являється в полі зору зі своїми звичними малюнками з патьоків від води. Якщо нахилити голову певним чином, вогка пляма в кутку набуває форми слона. Це вже сьогодні, думаєте ви, звертаючись до смуги віддутої фарби, що утворює хобот слона. Це вже сьогодні. Слон посміхається так, наче знає якусь безнадійну таємницю.

Ви довгі години вчилися повторювати саме цей вираз, силкуючись бездоганно відтворити слоновий вишкір. Сьогодні це вдається вам без зайвих зусиль. Ви зі слоном посміхаєтеся одне одному, аж поки реальність цього ранку розквітає збудженим усвідомленням. Аж поки ви двоє починаєте скидатися на маньяків.

Ви опускаєте ноги з ліжка й підіймаєте тіло з матраца. Взуваєте чорні в'язничні капці, всередині яких лишається вільний дюйм, у якому ковзають ваші ступні. Схилившись над металевою зливальницею, ви поливаєте зубну щітку водою й висипаєте на неї трохи грудкуватого

зубного порошку, після чого пригладжуєте мокрими руками волосся, дивлячись у невеличке дзеркало, в якому немає скла — тільки подзьобаний і пошрамований алюміній, що не розіб'ється, якщо впаде. Ваше обличчя в ньому каламутне й викривлене. Ви відкушуєте нігті над зливальницею, обережно відриваючи кожен зубами, аж поки всі не стають однаково короткими й нерівними.

Учора ввечері капелан казав вам, що зворотний відлік — це часто найскладніша частина. Вам він зазвичай подобався — лисуватий чоловік, згорблений, наче від сорому. Цей капелан прийшов до В'язниці Полански нещодавно — у нього м'яке, пластичне обличчя. Відкрите, наче можна сягнути аж усередину. Капелан говорив про полегшення ноші та прощення, а також прийняття того, що не можна змінити. А тоді те запитання.

Жінка, яку ви запросили на страту, сказав капелан у віконце для відвідувачів. Вона прийде?

Ви тоді згадали про листа на вашій полиці, у тій крихітній, тісній камері. Кремовий конверт, що вабив до себе. Капелан дивився на вас мовчки, з неприкритою жалістю — ви завжди вважали її найобразливішим почуттям. Жалість — це нищення, що носить маску спочуття. Жалість здирає з вас усе до нитки. Жалість робить вас малим.

Вона прийде, відповіли ви. А тоді: у вас щось між зубами. Чоловік нервово здійняв руку до рота.

По правді, ви не надто замислювалися про цей вечір до сьогодні. Він здавався надто абстрактним, надто вразливим до маніпуляцій. Чуток у дванадцятому корпусі не варто й слухати. Один хлопець повернувся сюди, діставши помилування всього за десять хвилин до ін'єкції, коли вже був прив'язаний до кушетки, і розповідав, що його катували годинами, стромляючи йому під нігті бамбукові шпички, наче героєві війни з бойовиків. Ще хтось казав, що йому давали пундики. Краще взагалі про це

не думати. Боятися — нормально, казав капелан. Але вам не страшно. Натомість ви відчуваєте якесь нудотне зачудування — останнім часом вам сниться, що ви літаєте в чистому синьому небі, високо над неозорими полями з покресленими на них колами. Від висоти вам закладає вуха.

Годинник, який дістався вам від іншого в'язня ще в блоці С, наведений на п'ять хвилин уперед. Вам подобається бути готовим. Він стверджує, що лишилося одинадцять годин і двадцять три хвилини.

Вони обіцяли, що боляче не буде. Обіцяли, що ви взагалі нічого не відчуєте. Якось із вами розмовляв психіатр — вона сиділа навпроти вас за столом у кімнаті для відвідин, одягнена в бездоганний костюм, У дорогих окулярах. Вона говорила вам речі, про які ви завжди здогадувалися і яких тепер не можете забути, — речі, які ви не хотіли чути вимовленими вголос. Ви звикли до того, що обличчя психіатра видає трішечки більше — зазвичай так ви можете відміряти правильну кількість смутку чи розкаяння. Але обличчя того психіатра було порожнє — навмисно, — і ви ненавиділи її за це. Вона спитала про ваші почуття. Безглузде запитання. Почуття — дуже дешева валюта. Тож ви знизали плечима і сказали їй правду: я не знаю. Нема ніяких почуттів.

О 6:07 ваші речі вже зібрані.

Вчора ввечері ви змішали фарби — це вас Жаб навчив, ще в блоці С. Корінцем важкої книги ви розтовкли цілий набір кольорових олівців, а тоді змішали порошок із вазеліном, який вам погодилися видати.

Вимочили три палички від морозива у воді — вам довелося обміняти десятки пакетиків зі спеціями для рамену, щоб дозволити собі ті три упаковки фруктового льоду, — і ретельно розволокнули деревину на кінцях, щоб палички скидалися на грубі пензлики.

КУПИТИ